

КАКО КРОЗ ИГРУ ПРИПРЕМИТИ ДЕТЕ ЗА ШКОЛУ

Полазак у школу је важан догађај у детињству и одрастању сваког детета.

Како ће се дете у школи снаћи зависи од дотадашњег развоја, зрелости, васпитања, припремљености за школу, али и од ваше спремности да му пружите помоћ и подршку у овом новом животном периоду.

Знате ли да је најбоља припрема за школу игра? Али не било каква игра, него она у којој је дете запослено, у којој развија своје осећаје и у којој стиче потребне вештине. Ево неколико идеја подељених у подручја.

Важна напомена: ако је детету нека игра претешка не инсистирајте, играјте се онога што дете може и пратите његова тренутна интересовања.

- Игра је најважнија активност детета у предшколском периоду. Ако подстичемо код детета игре као што су разне спортске активности: трчање, прескакање конопца, провлачење кроз лавиринт, пењање по пењалицама, спуштање на тобогану, вожња бицикла, ролера, санкање и сл. подстичемо развој крупне моторике и спретности код детета. Игре конструисања са легу и сличним коцкама, слагање слагалица, обликовање фигура од пластелина, теста, сечење маказама осим што подстиче развој маште и креативности помаже и развоју моторике шаке и координацији ока и руке што има значајну улогу касније у савладавању вештина писања и читања.

Ево и примера неких игара кроз које се можете и забавити и доста научити:

МАТЕМАТИКА

- Играјмо се разврставања, сабирања и одузимања – сакупимо каменчиће, старе карте, чепове, коцке или сл.
- У свакодневним ситуацијама нпр. у продавници замолите дете да вам дода три поморанџе, два кивија, четири банане
- Научите основне мере (тежина, дужина и сл.) тако да вам помаже у кувању и печењу колача

- Играјте – број дана – сваки дан изаберете један број, израдите га од необичног материјала (нпр. од теста или комадића старог часописа), ставите га на свима видљиво место (нпр. фрижидер) и потом цео дан тражите тај број. Ако је то нпр. бр. 10, исеците јабуку на десетине, бројимо кола до 10, играмо се са десет коцкица и сл.
 - Учите математику помоћу тестенина – шупљу, сирову тестенину можете низати на конач или канап по задатим бројевима, нека дете притом гласно броји.
 - На празној картонској кутији од јаја упишите број с унутрашње стране сваког удубљења, нека дете пуни удубљења с толико зрна грашка или пасуља, колико је написани број, родитељ може проверити.

ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ

- Сецкање маказама изврсна је вежба шаке и прстију, омогућује вежбање прстију којима ће касније дете држати оловку.
- Направите кућне словарице – на празне папире које касније увежете, заједно с дететом залепите једно од слова азбуке – дететов задатак је да на папире лепи слике из часописа које представљају предмете који почињу на то слово.
- На слово на слово – ко се може сетити дужег низа речи које почињу одређеним гласом или које завршавају истим гласом.
- Вежбе синтезе: шта чујеш кад кажем : у-ли-ца, н-о-с итд...
- Игре препознавања – која је реч дужа, која краћа
- Игре римовања – пронађимо речи које се римују
- Испуњавање радних листића, исцртавање различитих шара (родитељ започне низ, дете треба да заврши)
- Препознавање слова у натписима изнад продавница, на паноима, плакатима итд.

Уместо да са дететом седите и учите га словима и бројевима, играјте се са својим дететом, одаберите право време и начин и то ће бити најбоља за оно што се од њега очекује у школи.

ЗРЕЛОСТ ДЕТЕТА ЗА ПОЛАЗАК У ШКОЛУ

Да би дете било зрело за школу потребно је да достигне одређени ниво психофизичког развоја. Као оптимална граница за полазак у школу одређује се узраст од 6,5 до 7,5 година. И поред тога различита деца у различито време достижу ниво психофизичке зрелости за школу. Индивидуалне разлике у сазревању условљене су различитим факторима као што су: наслеђе, биолошки развој, здравствено стање детета као и спољашњи фактори и утицаји породичне и друштвене средине. Зато школа треба да ствара подстицајну средину у којој ће се све те различитости и индивидуалности неговати и развијати и у којој ће свако дете добити прилику за раст и развој својих потпуних потенцијала.

Зрелост детета за полазак у школу обухвата:

- Физичку и моторичку зрелост
- Интелектуалну зрелост
- Говорно –језичку зрелост
- Социјалну зрелост
- Емоционалну зрелост
- Мотивацију за учење
- Искуство
- Развијање хигијенских, радних и културних навика
- Припрему детета за прихватање школске дисциплине

Физичка и моторичка зрелост односе се на календарски узраст и општу телесну и моторичку развијеност које обухватају:

- развијену крупну моторику и спретност
- добро чуло вида и слуха
- развијена фина моторика за писање и цртање (дете може да преписује, боји, црта, сече маказама и лепи)
- Замена млечних зуба

Интелектуална зрелост односи се на изврстан степен развијености пажње, памћења и мишљења који се огледа у томе што дете :

- може да именује, распознаје, разликује, упоређује и описује предмете и појаве из непосредне околине.
- може да репродукује запамћено

- Способно је да вољно усредсреди, концентрише и задржи пажњу на одређеном садржају или активности
- Поседује елементарне математичке појмове
- Црта кућицу, дрво, људску фигуру
- Уочава сличности и разлике
- Оријентише се у времену (разликује дан, ноћ, јутро, подне, данас, јуче, сутра...)

Говорно – језичка зрелост :Подразумева да дете правилно изговара гласове и користи говор као основно средство комуникације са другима што значи да:

- је дете овладало правилним изговарањем гласова, али је могуће да нека деца још увек теже изговарају гласове Ш,Ж,Ђ,Џ,Р,Љ,Њ.
- је у могућности да говори јасно и разговетно
- је у могућности да се добро споразумева са другима
- има довољно богат речник
- може да слуша друге, поставља питања, интересује га значење речи...

Социјална зрелост

- Дете је самостално при задовољавању својих потреба
- Поштује правила у игри са вршњацима
- Спремно је на сарадњу и повећана је способност вољног управљања својим понашањем.
- Преферирање игре са истим полом и бирање омиљеног друга

Емоционална зрелост

- Дете може да контролише своје емоције
- Поседује извесну емоционалну стабилност
- Има поверење у сопствене снаге и самопоуздање
- Може да одложи задовољавање потреба

Мотивација за учење

- Код детета се формира унутрашња потреба за сазнавањем

Формирање хигијенских, радних и културних навика подстиче самосталност код деце и олакшава адаптацију на нову ситуацију која га чека у школи.

Хигијенске: Дете се само облачи, свлачи, ставља своје ствари у орман и сл. Одржава личну хигијену – пере зубе, руке, косу, купа се само.

Радне: Дете сређује своју собу, поспрема играчке, помаже у кући.

Културне: познаје и примењује обрасце културног опхођења и комуницирања (зна да поздрави, захвали се...)

Социјализација: уклапање у вршњачки колектив је битан фактор социјализације у школи.

Припрема детета за прихватање школске дисциплине:

- Подразумева да дете у породици већ има јасно постављене и усвојене границе прихватљивог понашања.
- Да прихвата и испуњава захтеве родитеља
- Да усваја и прихвата правила понашања у вртићу

